

EFSA:n Advisory Forumin kokous 9-10.6.2021 Teamsin kautta etäyhteyksinä

Yhteenveto: Kokouksessa käsiteltiin EFSA:n uutta strategiaa, riskiviestintää sekä erityisesti EUn uutta strategiaa kemikaalien arvioimisesta, jossa EUn virastojen ja jäsenvaltioiden yhteistyötä ollaan edelleen lisäämässä.

Kokouksen aluksi EFSA esitteli uutta **strategialuonnostaan 2027**. Se on ollut keväällä konsultaatiokierroksella. Siinä huomioidaan nykyiset ilmiöt ja trendit, kuten ilmastonmuutos, Covid 19-pandemia, tarve käydä vuoropuhelua sidosryhmien ja kansalaisten kanssa sekä uudet teknologiat, erityisesti datan keruussa ja käsittelyssä. Useat jäsenvaltiot toivoivat EFSA:n huomioivan myös muut elintarvikkeisiin liittyvät asiat kuin turvallisuus, esimerkiksi ilmastokestävyys, kierrätys ym. EFSA vastasi, että kaikki nämä asiat ovat mukana komission Farm to Fork -strategiassa, ja EFSA:lla on siinä oma rajoitettu roolinsa.

EFSA informoi kokousta **läpinäkyvyysasetuksen voimaantulosta**. Uudistukset on otettu käytäntöön maaliskuusta 2021 lähtien.

Riskinviestinnän osalta EFSA on julkaissut useamman raportin koskien yleistä riskiviestintäsuunnitelmaa. Parhaillaan on meneillään pilotti food.eu -alustan käytössä. Sen lisäksi komission ja jäsenvaltioiden kanssa on meneillään kampanja ”Making Food Choices with Confidence” ja tiedotus titaanidioksidista. Meneillään on myös luottamushanke USAn FDA:n kanssa. Muita viimeaikaisia tiedotusaiheita ovat olleet sikaruton torjunta ja maailman elintarviketurvallisuuspäivä.

AF Discussion Group on the Future of Partnerships -keskusteluryhmän työtä käytiin läpi. Ryhmä on pitänyt pari kokousta. Ryhmä pohtii mahdollisia hyötyjä jäsenvaltioiden hyödyllisten aloitteiden edistämiseen, silloin kun ne tukevat riskinarviointiyhteistyötä.

Ulkoistutyöryhmä (sourcing) pohtii, miten parannetaan EFSA ulkopuolelta hankkiman tieteellisen työn prosesseja. Hankintoja tehdään yksittäisiltä asiantuntijoilta ja organisaatioilta. Uusia ulkoistuspilotteja on tulossa.

Uudistettu **datan keruutyöryhmä** on aloittanut toimintansa. Suomi on tässä mukana. Ryhmä keskittyy nyt enemmän uusien käytännön ideoiden esiin tuomiseen.

EFSA informoi **SPIDO-hankkeista**. Kuusi hanketta on meneillään ja vuoden 2020 teemoille on valittu toteuttajaorganisaatiot (paitsi yhdelle). Vuoden 2021 teemoista on meneillään konsultaatio (pölyttäjät ja OMICS).

Ranskan ANSES esitteli **elintarvikepatogeeni-tiedostohankettaan**. Sinne kerätään dataa erityisesti tieteellisistä tutkimuksista ja se on auki myös muille maille.

Komissio kertoi **kemikaalien kestävyysstrategiasta ja ”one substance one assessment approach”** -linjauksesta. Uusia toimenpiteitä on tulossa endokriinisille häiriköille, kemikaaliseoksille ja ympäristön saastumiselle ja per- ja polyfluoroalkyyneille. EU:n virastot tekevät yhteistyötä aineiden arvioinneissa. Tähän kuuluu yhteistyön parantaminen, datan vaihto ym. Kokouksessa esiteltiin myös PARC (European

Partnership for the Assessment of Risks from Chemicals), joka on (PARC) Horizon -ohjelman alla oleva hanke, jossa jäsenvaltiot ja EU-virastot sekä tiedeyhteisö käy keskustelua kemikaalien arvioinneista.

Edellisessä AF-kokouksessa Tanska oli kysynyt miksi EFSA:n keräämää **kontaminanttidataa** ei julkaista samassa aikataulussa kuin lääkejäämä- ja pestisididataa. EFSA on nyt selvittänyt asiaa ja sopinut kemikaalidataverkostonsa kanssa, että myös kontaminanttidataa ryhdytään entistä aktiivisemmin julkaisemaan.

EFSA ilmoitti ottaneensa huomioon AF:ltä saadut kommentit verkostojensa mandaateissa.

EFSA järjestää **ONE** (health) konferenssin kesällä 2022 ja sen valmistelun edistymisestä informoitiin.

Unkari kertoi kokouksen lopuksi **Foodome**-hankkeestaan kansallisella tasolla. Tarkoitus kartoittaa tärkeimpien elintarvikkeiden tarkkakoostumus ja selvittää niiden terveysvaikutuksia.